

متن پرسش

سلام علیکم استاد عزیز ملاصدرا در معرفت النفس و الحشر در مورد مقام انسان کامل می گوید «کلیه‌ی قوای ملکی و ملکوتی او از وی اطاعت می‌کند... و آن چنان مقامی است که شامل تمام کمالات بغير از مقام واجب‌الوجودی می‌شود... و خداوند برای هیچ موجودی حق امر و نهی و مقام خلافت الهی و قدرت بر ایجاد و تکوین قرار نداده مگر انسان کامل و اگر کسی توانست بدون واسطه‌ی اعضاء و جوارح امر و نهی کند و آن چه را بخواهد بدون واسطه ایجاد کند خلیفه‌ی حق بوده و مقام او مقام انسان کامل است، هر چند در حین استفاده از واسطه بعضی و یا هیچ یک از مقاصد او واقع نشود... این که در عالم ماده ممکن است نسبت به اراده‌ی تخلف صورت گیرد مربوط به علل و مصالحی است که در علم ازلی صورت گرفته و طبق صور علمیه‌ی الهیه و نظام وجود بوده» آیا این مقام برای عرفای کامل مثل حضرت امام (ره) و آیت الله بهجت (ره) صادق است؟ یعنی ایشان هم مقاشان مقام انسان کامل است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: خیر، منظور ملاصدرا از انسان کامل با این توصیفی که بحمدالله شما در آن ورود پیدا کرده‌اید، امام معصوم یعنی واسطه‌ی فیض الهی است بقیه‌ی عرفا و بزرگان در ذیل نور انسان کامل به کمالات می‌رسند. موفق باشید